

PÖYTÄKIRJA 8/2017

KOKOUSAIKA	31.10.2017 klo 18.03 . 19.20																								
KOKOUSPAIKKA	Kunnanvirasto, kunnanhallituksen kokoushuone																								
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	<p>Läsnä</p> <table> <tr> <td>Jyrki Järvinen</td> <td>puheenjohtaja</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Anne Joensuu</td> <td>jäsen</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Anne Kniivilä</td> <td>jäsen</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Ann-Helen Mäkelä</td> <td>jäsen</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Juha Niemissalo</td> <td>jäsen</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Sami Pesonen</td> <td>jäsen</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Anssi Saari</td> <td>jäsen</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Tiina Kultalahti-Byskata</td> <td>varajäsen</td> <td>x</td> </tr> </table> <p>(saapui klo 18.10, §:n 78 aikana)</p>	Jyrki Järvinen	puheenjohtaja	x	Anne Joensuu	jäsen	x	Anne Kniivilä	jäsen	x	Ann-Helen Mäkelä	jäsen	x	Juha Niemissalo	jäsen	x	Sami Pesonen	jäsen	x	Anssi Saari	jäsen	-	Tiina Kultalahti-Byskata	varajäsen	x
Jyrki Järvinen	puheenjohtaja	x																							
Anne Joensuu	jäsen	x																							
Anne Kniivilä	jäsen	x																							
Ann-Helen Mäkelä	jäsen	x																							
Juha Niemissalo	jäsen	x																							
Sami Pesonen	jäsen	x																							
Anssi Saari	jäsen	-																							
Tiina Kultalahti-Byskata	varajäsen	x																							
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	<table> <tr> <td>Päivi Lappinen</td> <td>esittelijä</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Mikko Huhtala</td> <td>pöytäkirjanpitäjä</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Marja-Leena Kultalahti</td> <td>kunnanhall. ed.</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>Terhi Kultalahti</td> <td>kunnanhall. pj</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Teemu Kejonen</td> <td>kunnanjohtaja</td> <td>x</td> </tr> </table> <p>(saapui klo 18.22, §:n 79 aikana)</p>	Päivi Lappinen	esittelijä	x	Mikko Huhtala	pöytäkirjanpitäjä	x	Marja-Leena Kultalahti	kunnanhall. ed.	x	Terhi Kultalahti	kunnanhall. pj	-	Teemu Kejonen	kunnanjohtaja	x									
Päivi Lappinen	esittelijä	x																							
Mikko Huhtala	pöytäkirjanpitäjä	x																							
Marja-Leena Kultalahti	kunnanhall. ed.	x																							
Terhi Kultalahti	kunnanhall. pj	-																							
Teemu Kejonen	kunnanjohtaja	x																							
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Päätös: Todettiin																								
ASIAT	§ 78- 90																								
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sami Pesonen ja Anne Joensuu																								
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	<table> <tr> <td>Jyrki Järvinen</td> <td>Mikko Huhtala</td> </tr> <tr> <td>puheenjohtaja</td> <td>pöytäkirjanpitäjä</td> </tr> </table>	Jyrki Järvinen	Mikko Huhtala	puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä																				
Jyrki Järvinen	Mikko Huhtala																								
puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä																								
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	<p>Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.</p> <p>Evijärvi, . pnä kuuta 2017</p> <table> <tr> <td>Sami Pesonen</td> <td>Anne Joensuu</td> </tr> </table>	Sami Pesonen	Anne Joensuu																						
Sami Pesonen	Anne Joensuu																								
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ	<p>Evijärven kunnan verkkosivuille</p> <p>Evijärvi, . pnä kuuta 2017</p> <p>Mikko Huhtala, hallintosihteeri</p>																								

Sisällysluettelo:

§ 78 SIVISTYSLAUTAKUNNAN TALOUSARVIOEHDOTUKSEN HYVÄKSYMINEN ...	144
§ 79 SIVISTYSTOIMEN TOIMINNAN JA TALouden TAVOITTEEN HYVÄKSYMINEN	146
§ 80 ALAKOULUJEN JA KESKIKOULUN VUOSISUUNNITELMIEN HYVÄKSYMINEN	148
§ 81 LUKION LUKUVUODEN 2017-2018 TYÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	149
§ 82 KESKIKOULUN JA LUKION YHTEISEN MATEMATIIKAN, FYSIIKAN JA KEMIAN LEHTORIN VIRAN (126) MUUTTAMINEN LUKION JA KESKIKOULUN YHTEISEKSI MATEMAATTISTEN AINEIDEN OPETTAJAKSI.....	150
§ 83 JÄÄKIEKKOKAUKALOJEN JA LUISTELUALUEEN POHJAJÄÄDYTYS- SEKÄ PUHDISTUS JA PINTAJÄÄDYTYSTARJOUSTEN HYVÄKSYMINEN.....	151
§ 84 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN ARVON MÄÄRITTÄMINEN.....	152
§ 85 MUUTOS LUKION OPETUSSUUNNITELMAAN KEMIAN KOULUKOHTAISTEN SYVENTÄVIEN JA SOVELTAVIEN KURSSIEN OSALTA.....	155
§ 86 LINTUTORNIN JA SINNE JOHTAVAN POLUN KUNNOSTUS	156
§ 87 VUODEN 2017 KUNNON KUNTALAISEN VALINTA.....	157
§ 88 VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET	158
§ 89 ILMOITUSASIAT	159
§ 90 SIVISTYSTOIMEN ERÄÄNTYNEET SAATAVAT 30.9.2017 TILANTEEN MUKAAN	160

§ 78 SIVISTYSLAUTAKUNNAN TALOUSARVIOEHDOTUKSEN HYVÄKSYMINEN

Siv.ltk § 78

31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Kunnanhallituksen antamien talousarvion laadintaohjeiden mukaan hallintokuntien tulee pysyä vuoden 2017 taloussuunnitelman kustannusraameissa vuonna 2018 sekä suunnitelmavuosina. Talousarvio ja . suunnitelma on laadittava siten, että ne toteutuvat kuntastrategiaa. Strategian toimenpiteisiin on varattava riittävät määrärahat. Strategiseksi painopistealueiksi on määritelty vakaa ja tasapainoinen kuntatalous, ennakoiivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti tuotettuna, kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö, turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Sivistyslautakunta hyväksyi oman talousarvionsa perusteet 19.9.2017 § 74.

Sivistystoimen kulut vuoden 2017 taloussuunnitelmassa vuodelle 2018 olivat 4.993.000 ”, tulot 190.000 ” ja toimintakate 4.803.000 ”. Sivistystoimen talousarvioehdotuksessa toimintakulut ovat 5.080.130 ”, tulot 150.310 ” ja toimintakate 4.929.820 ”. Vuoteen 2017 verrattuna sivistystoimen kulut nousevat 4,8 %.

Kulujen lisääntyminen johtuu pääosin vapaa-aikaohjaajan palkkaamiseen ja Ankkuri-toimintaan varatuista määrärahoista, jotka eivät ole sisältyneet taloussuunnitelmaan vuoden 2017 ja suunnitelmavuosien 2018-19 talousarvioita hyväksyttäessä sekä päivähoidon palkkakustannusten noususta.

Tulojen väheneminen johtuu pääosin kotikuntakorvausten vähenemisestä.

Päivähoidon kulut nousevat 12,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Peruskoulujen kulut nousevat 2,3 % ja lukion kulut 7,5 %. Peruskoulujen kulut on laskettu sen mukaan, että Lahdenkylän koulu on edelleen väistössä Särkikylän koulussa. Iltapäivätoimintaa järjestetään edelleen tarvittaessa samoin esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa.

Kirjaston osalta on investointiosassa hyväksytty omatoimikirjastoon siirtymisestä ja kaluston uusimisesta aiheutuvat kustannukset. Kirjaston käyttömenot laskevat 0,2 %.

Kulttuuritoimen kulut pysyvät suurin piirtein samana kuin kuluvana vuonna. Museotoimen kulut nousevat 9,9 %. Nousu johtuu museorakennusten korjaamiseen varattusta määrärahasta, korjaamiseen haetaan Museoviraston avustusta. Konservatorion ja kansalaisopiston kulut ovat ehdotuksessa samansuuruiset kuin kuluvana vuonna palvelun tuottajan ilmoituksen mukaisesti.

Liikuntatoimen talousarvioehdotuksessa on varattu määrärahaa vapaa-aikaohjaajan palkkakuluihin puoleksi vuodeksi. Liikuntatoimen kulut nousevat 2,1 %. Investointiosassa liikuntapaikkarakentamiseen on varattu määrärahaa.

Puolet vapaa-aikaohjaajan palkasta on varattu nuorisotoimen talousarvioon. Nuorisotoimen kulut nousevat 58,3 % ja nuorisotilan kulut laskevat 6 %.

Talousarvioehdotus ei sisällä vielä rakennusten ja alueiden kunnossapitoon varattavia määrärahoja.

vastuualue	menot TA 2017	menot TA 2018	muutos % 2016-17
hallinto	125.470	126.810	1,1
päivähoito	826.330	925.750	12,4
perusopetus	2.893.270	2.958.890	2,3
lukio	636.070	683.670	7,5
kirjasto	133.580	133.370	-0,2
museo ja kulttuuri	32.140	34.640	9,8
liikunta	111.720	114.030	2,1
nuoriso	26.220	37.770	44
muut	62.000	62.000	0

Talousarvioehdotus vastuualueittain liitteenä, liite 1

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy sivistystoimen talousarvioehdotuksen vastuualueittain liitteen mukaisesti ja ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy sivistystoimen talousarvioehdotuksen vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2020 seuraavasti:

Sivistyslautakunta	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintakulut	5.080.130	5.335.000	5.335.000
Toimintatuotot	150.310	130.000	130.000
Toimintakate	4.929.820	5.205.000	5.205.000

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 79 SIVISTYSTOIMEN TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEEN HYVÄKSYMINEEN

Siv.ltk § 79

31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Valtuusto vahvistaa tehtäväalueittaiset toiminnan ja talouden tavoitteet talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toiminnan ja talouden tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Tavoitteiden osalta tulee paneutua taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettamiseen ja selkeään esittämiseen ja mitattavuuteen. Lisäksi tavoitteiden tulee olla kuntastrategian linjausten mukaisia.

Osa tavoitteista merkitään sitoviksi, joista raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksessä. Sitovien tavoitteiden lisäksi talousarviossa voidaan esittää muita tavoitteita, suoritteita ja tunnuslukuja. Sitovat tavoitteet ja muut tavoitteet voidaan ilmaista sanallisina tavoitetiloina, tavoite- ja suoritemäärinä tai tuottavuutta tmv. kuvaavina tunnuslukuina. Tavoitteet voivat olla esimerkiksi lukumääriä, yksikkökustannuksia, tunnuslukuja tai tuottavuus- ja vaikuttavuusmittareita.

Sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden tulee täyttää seuraavat ehdot:

- ~ Tavoite perustuu kuntastrategiaan. Tavoitteen tulee olla olennainen ja merkityksellinen ja sen tulee vastata päätöksentekotasoa, jota valtuusto käyttää.
- ~ Tavoite on mitattavissa. Tavoitteen tulee olla selkeä ja yksiselitteinen. Tavoite tulee olla mitattavissa ilman monimutkaista laskentaa.
- ~ Tavoitteen toteutumisen raportointi on tiivis ja ytimekäs.
- ~ Tavoite voidaan saavuttaa tehtäväalueen omin toimenpitein.

Tavoitteen toteutumisen pitää olla seurausta tehtäväalueen omista toimenpiteistä tai talousarviomäärärahojen käytöstä. Tavoitteen tulee olla tavoitteellinen, mutta myös realistinen suhteessa tehtäväalueen toiminnallisiin mahdollisuuksiin.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää sivistystoimen sitoviksi taloudellisiksi ja toiminnallisiksi tavoitteiksi, joista raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksessä:

1. Lahdenkylän koulurakennuksesta päättäminen.
2. Väistön purkaminen ja Lahdenkylän koulun oppilaiden lähikoulusta päättäminen.
3. Suunnittelukaudella valmistellaan ja aikataulutetaan yhtenäiskouluun siirtyminen.
4. Varhaiskasvatuksen lapsikohtainen, peruskoulun oppilaskohtainen ja lukion opiskelijakohtainen kustannus on samaa tasoa kuin vastaavan kokoisissa kunnissa keskimäärin.

Muiksi tavoitteiksi sivistyslautakunta asettaa:

tavoite	toimenpide	mittari
lukio säilyy elinvoimaisena	9. luokkalaisista 60 % hakee omaan lukioon lukioon tulee muualta vähintään viisi opiskelijaa	lukion alkavien opiskelijoiden määrä
kuntalaisten liikunnan harrastaminen lisääntyy	oma ja kolmannen sektorin matolan kynnyksen liikuntatarjonta lisääntyy liikuntakaveritoiminta alkaa	liikuntaryhmien ja osallistuneiden määrä
lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen	lasten ja nuorten kuuleminen nuorisovaltuuston toiminta	lasten ja nuorten tekemät aloitteet ja kannanotot
kirjaston käyttäjien määrä kasvaa omatoimikirjastoon siirtymisen jälkeen	kuntalaisten opastaminen omatoimikirjaston käyttämiseen	kirjaston kävijämäärä ja käyntikerrat
digiloikka	kaikilla kouluilla on käytettävissä sähköisiä opetusvälineitä kaikissa luokissa suunnitelmakauden loppuun mennessä vuosittain lisätään jokaisella koululla oppilaskoneita yhden luokallisen verran	koneiden ja laitteiden määrä koneiden määrä

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 80 ALAKOULUJEN JA KESKIKOULUN VUOSISUUNNITELMIEN HYVÄKSYMINEN

Siv.ltk § 80

31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma tuli voimaan 1.8.2016 luokkien 0-6 osalta ja 1.8.2017 alkaen 7. luokan osalta. Maakunnallista opetussuunnitelmaa täydentää koulu/kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset vuosisuunnitelmat.

Uuden opetussuunnitelman sisältöjen mukaan on laadittu yhteinen vuosisuunnitelmapohja, jonka mukaan koulut tekevät suunnitelmansa. Suunnitelmat sisältävät mm. koulun toiminta-ajatuksen, toiminnan painopisteet ja tavoitteet, koulun arvot, toimintakulttuurin kuvauksen, oppimisympäristöjen, työtapojen ja koulutyön yleisen järjestämisen kuvauksen, koulun tuntikehyksen käytön sekä koulun laaja-alaisen osaamisen, yrittäjämäisen toimintatavan ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien kuvauksen.

Kirkonkylän ja Särkikylän koulujen sekä keskikoulun vuosisuunnitelmat lähetetään esityslistan liitteenä.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy koulujen vuosisuunnitelmat liitteen mukaisina.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 81 LUKION LUKUVUODEN 2017-2018 TYÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Siv.ltk § 81

31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Lukioasetuksen mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia vuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta, työajoista, koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa, koulutuksen hankkimisesta muulta koulutuksen järjestäjältä, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Työsuunnitelma lähetetään esityslistan liitteenä.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy lukion työsuunnitelman lukuvuodeksi 2017-2018.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 82 KESKIKOULUN JA LUKION YHTEISEN MATEMATIIKAN, FYSIIKAN JA KEMIAN LEHTORIN VIRAN (126) MUUTTAMINEN LUKION JA KESKIKOULUN YHTEISEKSI MATEMAATTISTEN AINEIDEN OPETTAJAKSI

Siv.ltk § 82
31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Evijärven peruskoulun yläasteen matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin virka 126 on lakkautettu 30.12.1987. Virka 127 Evijärven peruskoulun yläasteen matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin virkanimike on muutettu 1.8.1992 alkaen Evijärven peruskoulun yläasteen ja kunnan koululaitokseen kuuluvan Evijärven lukion yhteisen matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin viraksi ja 1.1.1999 alkaen Evijärven peruskoulun ja lukion yhteiseksi matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin viraksi. Samassa muutoksessa virkanumero on epähuomiossa vaihtunut numeroksi 126.

Opettajien kelpoisuusvaatimuksia on uudistettu siten, että opettajalla tulee olla opettavan aineen opinnot kaikissa opetettavissa aineissa. On siis tarkoituksenmukaista muuttaa virkanimike matemaattisten aineiden opettajaksi ja viran auki julistamisen yhteydessä määrittää opetettavat aineet.

Usean vuoden ajan viran 126 viranhaltijan tunneista kaikki matemaattisten aineiden tunnit ovat olleet lukion tunteja.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se muuttaa keskikoulun ja lukion yhteisen matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin viran (126) lukion ja keskikoulun yhteiseksi matemaattisten aineiden lehtorin viraksi ja palauttaa samalla sen alkuperäisen numeron 127.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 83 JÄÄKIEKKOKAUKALOIDEN JA LUISTELUALUEEN POHJAJÄÄDYTYKSEN SEKÄ PUHDISTUS JA PINTAJÄÄDYTYSTARJOUSTEN HYVÄKSYMINE

Siv.ltk § 83
31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Sivistyslautakunta päätti 19.9.2017 § 71 pyytää tarjoukset jääkiekkokaukaloiden ja luistelun alueen puhdistuksesta ja pintajäädytyksestä Jousa jäänhoitokoneella kaudelle 1.12.2017-30.4.2018 sekä mahdolliselle optiovuodelle 1.12.2018-30.4.2019 sekä jääkiekkokaukaloiden ja luistelun alueen pohjajäädytyksestä 1.12.2017 ja 1.12.2018 alkaville kausille (2 vuotta).

Tarjouspyyntö julkaistiin Järvisuodun Sanomissa 4.10. Tarjoukset oli jätettävä perjantaihin 27.10. klo 14.00 mennessä. Määräaikaan mennessä tarjouksensa jättivät Koneurakointi Kaski Oy, Puhtaanapito ja kuljetus Jari ja Raimo Pahkakangas, Seulakeus Oy ja Sähköasennus Tapio Mustajärvi.

tarjoaja	pohjajäädytys	puhdistus ja pintajäädytys
Koneurakointi Kaski Oy		61,90
Puhtaanapito ja kuljetus Jari ja Raimo Pahkakangas	80	52
Seulakeus Oy		63,24
Sähköasennus Tapio Mustajärvi	73	54,50

Tarjoukset pyydettiin muodossa ”/h ja arvonlisäverollisina.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää hyväksyä:

1. Sähköasennus Tapio Mustajärven tarjouksen 73 ”/h sis. alv. jääkiekkokaukaloiden ja luistelun alueen pohjajäädytysten osalta 1.12.2017 ja 1.12.2018 alkaville kausille (2 vuotta) ja
2. Puhtaanapito ja kuljetus Jari ja Raimo Pahkakankaan tarjouksen 52 ”/h, sis alv. jääkiekkokaukaloiden ja luistelun alueen puhdistuksen ja pintajäädytyksen Jousa jäänhoitokoneella kaudelle 1.12.2017-30.4.2018 sekä mahdolliselle optiovuodelle 1.12.2018-30.4.2019. Optiovuoden käyttöön otosta päätetään erikseen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 84 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Siv.ltk § 33

25.4.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Palveluseteli on yksi kuntien käytettävistä olevista palveluiden järjestämisvaihtoehdoista. Mikäli kunta järjestää palveluita palvelusetelillä, kunta osoittaa talousarviossa voimavarat palvelusetelillä järjestettäviin palveluihin. Lisäksi kunta hyväksyy palvelusetelin toimintaperiaatteet, kuten mihin palveluihin palveluseteliä käytetään, mikä sen arvo on, missä laajuudessa ja mistä lukien palveluseteli on käytössä.

Kunta hyväksyy ne yksityiset palvelun tuottajat, joiden palvelujen maksamiseen asiakas voi käyttää kunnan myöntämää palveluseteliä. Kunta voi joko hyväksyä kaikki hyväksymisedellytykset täyttävät palveluntuottajat tai rajoittaa palveluntuottajien määrää kilpailuttamalla palveluntuottajat. Käytettäessä palveluseteliä palvelujen järjestämistapana ei kunnan ja palveluntuottajan välille muodostu sopimussuhdetta.

Palvelusetelin arvo voi olla tasasuuruinen tai se voi olla riippuvainen asiakkaan tuloista. Kunta määrittää palvelusetelin arvon siten, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta itse tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä omavastuuosuus.

Asiakkaan palveluihin hakeutuminen tapahtuu samalla tavalla kuin muitakin järjestämistapoja käytettäessä. Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarpeelliset tiedot. Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun antamisesta.

Yksityinen palveluntuottaja suunnittelee päivähoitopalveluiden tuottamista.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että

1. palveluseteli otetaan käyttöön päivähoidossa,
2. palvelusetelin suuruus ja sääntökirja valmistellaan sillä aikataululla, että ne voidaan päättää ja hyväksyä viimeistään kesäkuussa.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

---

Siv.ltk § 38

8.6.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 25.4.2017 § 33 ottaa palvelusetelin käyttöön varhaiskasvatuksessa. Ennen palvelusetelin käyttöön ottoa on määriteltävä setelin hinta ja hyväksyttävä sääntökirja.

Kunnan tulee määrittää palvelusetelin arvo (laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä § 7) niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan pal-

velun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus. Palvelusetelin arvoa määriteltäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta.

Päiväkodin nettokustannukset ovat vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan 330 586 ” . Päiväkodin paikkamäärä on 36, näin ollen yksi paikka kuukaudessa maksaa 765 ” .

Palvelusetelillä järjestettävää varhaiskasvatusta myönnetään siinä laajuudessa mihin lapsi olisi oikeutettu kunnallisessakin varhaiskasvatuksessa.

Palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden määräytymisessä, tarkistamisessa ja muuttamisessa käytetään samaa ohjeistusta kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kohdalla. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin lapsikohtainen arvo määräytyy käytön mukaan samoin kuin kunnallinen päivähoitomaksu. Evijärven kunnalla on käytössä seuraavat käyttäjät:

- 1-10 päivää, 50% kattohinnasta
- 11 . 15 päivää, 75 %
- yli 15 päivää, 100 %
- esikoululaisen osa-päivähoitomaksu 60 %

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että

1. varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattoarvo on 765 ” ,
2. varhaiskasvatuksen palvelusetelin lapsikohtainen kattoarvo määräytyy käytön mukaan siten, että käytön ollessa 1-10 päivää arvo on 382 ” ja käytön ollessa 11-15 päivää arvo on 574 ” ,
3. palvelusetelin kattoarvo tarkistetaan vuosittain ennen uuden päivähoitokauden alkua.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. 06 2412 3210 tai 044 7699 210, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

---

Siv.ltk § 60
9.8.2017

Valmistelija sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen

Sivistyslautakunta on päättänyt ottaa palvelusetelin käyttöön varhaiskasvatuksessa. Palvelusetelin arvoksi on määriteltä 765 ” . Palvelusetelin arvon määrittämisessä ei ole otettu huomioon lapsen ikää. Alle 3-vuotiaiden hoito on kuitenkin kalliimpaa kuin yli 3-vuotiaiden, koska lasten ryhmäkokoo on pienempi.

Aikaisemmassa arvon määrityksessä ei ole huomioitu vuorohoidon kustannuksia, jotka tulee vähentää, eikä hallinnon kustannuksia. Uudessa laskelmassa on kuluista vähennetty vuorohoidon palkkakustannukset sekä huomioitu 15 % hallinnon kuluja. Talousarvion toteutuman mukaiset Kauhavan kaupungin laskuttamat hallinnon kulut ovat 18 % kokonaiskuluista. Palveluseteliasiakkaiden hoitomaksut lasketaan sivistystoimistossa, mutta palveluntuottajalle jää kuitenkin mm. tilastotiedon keräämistä ym. hallinnon kuluja.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että

1. varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattoarvo alle 3-vuotiaiden osalta on 976 ” ja yli 3-vuotiaiden osalta 488 ”
2. varhaiskasvatuksen palvelusetelin lapsikohtainen kattoarvo määräytyy käytön mukaan siten, että käytön ollessa 1-10 päivää arvo on 50 % ja käytön ollessa 11-15 päivää arvo on 75 % kattoarvosta, esikoululaisen osa-päivähoidon palveluseteli on 60 % kattoarvosta,
3. palvelusetelin kattoarvo tarkistetaan vuosittain ennen uuden päivähoitokauden alkua.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. (06) 2412 3210, sähköposti: etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

---

Siv.ltk. § 84
31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Sivistyslautakunta on määrittänyt varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattoarvon alle ja yli 3-vuotiaiden osalta. Kattoarvoa laskettaessa on kustannuksista puuttunut sisäiset menot. Päiväkodin nettokustannukset ovat vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan 336 681 ”, josta vähennetään vuorohoidon kustannukset. Vuorohoidon osalta voidaan suoraan vähentää palkkakustannukset, jotka ovat 39 960 ”. Yli 3-vuotiaiden paikkamäärä on 24 ja alle 3-vuotiaiden 12.

Yksi mahdollinen yksityinen palvelun tuottaja on osoittanut kiinnostuksensa yksityisen perhepäivähoidon aloittamisesta ja pyytänyt laskemaan palvelusetelin kattoarvon myös perhepäivähoitoon. Perhepäivähoidon nettokustannukset vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan olivat 428 207 ”, perhepäivähoidossa oli 55,5 paikkaa.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että

1. varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattoarvo perhepäivähoidossa on 643 ”,
2. varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattoarvo päiväkotihoidossa on alle 3-vuotiaiden osalta 1 133 ” ja yli 3-vuotiaiden osalta 566 ”
3. palvelusetelin kattoarvo tarkistetaan vuosittain ennen uuden päivähoitokauden alkua.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. (06) 2412 3210, sähköposti: etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 85 MUUTOS LUKION OPETUSSUUNNITELMAAN KEMIAN KOULUKOHTAISTEN SYVENTÄVIEN JA SOVELTAVIEN KURSSIEN OSALTA

Siv.ltk § 85
31.10.2017 Valmistelija Päivi Lappinen

Liitteessä 4 on Evijärven lukion kemian koulukohtaisten syventävien ja soveltavien kurssien uudet sisällöt. Kurssit ovat Tampereen teknillisen yliopiston kemian perusopintojen tutkintovaatimusten mukaiset.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää hyväksyä lukion kemian koulukohtaisten syventävien ja soveltavien kurssien sisällöt liitteen 2 mukaisina.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. (06) 2412 3210, sähköposti: etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 86 LINTUTORNIN JA SINNE JOHTAVAN POLUN KUNNOSTUS

Siv.ltk § 86

31.10.2017 Valmistelija sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen

Jokisuunlahdella oleva lintutorni sijaitsee Metsähallituksen hallinnoiman kiinteistön ja jakokunnan omistaman kiinteistön rajalla. Torni on puoliksi jakokunnan ja puoliksi valtion maalla. Alue on Natura 2000 -aluetta. Torni on aikoinaan rakennettu lintutorni-toimikunnan aloitteesta. Toimikuntaan on kuulunut eri yhdistysten ja kunnan edustajia.

Kiinteistö on siirtynyt 1994 Metsähallitukselle Ympäristöministeriön hallinnansiirtopäätöksellä, jolla alue on siirretty luonnonsuojelutarkoitukseen. Metsähallitus ilmoitti vuoden 2015 lopussa että se ei voi ottaa huollettavakseen rakennelmia, jotka eivät kuulu toiminnan painopisteeseen, mutta lintutorni voidaan pitää Metsähallituksen hallinnoimalla kiinteistöllä 7-207 ilman korvausta, mikäli tornin käytöstä ja huollosta vastaa kunta tai joku muu kunnan kanssa sopima taho.

Evijärvenkylän maa- ja vesiosakaskunta ilmoitti, että sen toimialaan ei kuulu lintutornin kunnossapito, eivätkä vastuut tornin turvallisesta käytöstä. Osakaskunta toivoi, että lintutornille löytyy vastuullinen toimija, kunta tai muu kunnan hyväksymä toimija, joka vastaa tornin kunnossapidosta. Osakaskunta ilmoitti myös antavansa kiinteistön 876-1 rakennuspaikan edelleen korvauksetta sen toimijan käyttöön, joka sitoutuu vastaamaan tornin kunnossapidosta.

Sivistyslautakunta otti 5.4.2016 § 19 Jokisuunlahden lintutornin kunnossapidon liikuntatoimen vastuualueeseen kuuluvaksi kohteeksi ja teki Metsähallituksen ja Evijärvenkylän maa- ja vesiosakaskunnan kanssa sopimuksen tornin omistuksesta ja ylläpitämisestä. Omistajana on Evijärven kunta.

Jukka Mustajärvi on tehnyt oma-aloitteisesti suunnitelman ja kustannusarvion lintutornin ja sinne vievän polun kunnostamisesta ja esittää, että kunta hakee Aisaparilta rahoitusta hankkeeseen, ja että kunta varaisi vuoden 2018 talousarvioon kuntaosuuden. Hankkeen kustannusarvio on 14 500 ”, josta kuntaosuus 5 075 ”. Mustajärvi on myös toimittanut maanomistajien suostumukset.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää:

1. kunnostaa lintutornin ja sinne johtavan polun suunnitelman mukaan,
2. hakea hankkeeseen rahoitusta Aisaparilta ja
3. varata kuntaosuuden 5 075 ” liikuntatoimen talousarvioon.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. (06) 2412 3210, sähköposti: etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 87 VUODEN 2017 KUNNON KUNTALAISEN VALINTA

Siv.ltk § 87

31.10.2017 Valmistelija liikunnanohjaaja-urheilualueidenhoitaja Antti Saari

Sivistyslautakunta on valinnut vuosittain Kunnan kuntalaisen kuultuaan Kokkolan Osuuspankkia ja urheiluseuroja. Huomionosoitus on Pohjanmaan Urheilu ry:n ja Osuuspankkien 1980-luvun alussa luoma palkinto, jolla halutaan huomioida ihmisiä ja/tai tahoja, jotka vaikuttavat omalla toiminnallaan liikuntaharrastuksen lisäämiseen ja edistämiseen.

Liikunnanohjaaja-urheilualueidenhoitaja on neuvotellut Kokkolan Osuuspankin ja urheiluseurojen edustajien kanssa vuoden 2017 Kunnan kuntalaisen valinnasta.

Palkinto luovutetaan urheilujuhlassa.

Hallintosäännön 24 §:n mukaan lautakunta päättää toimialueensa huomionosoituksista.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää valita vuoden 2017 Kunnan kuntalaisen.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin ja kannatettiin kunnan kuntalaiseksi Mari Takamaata.

Päätös: Mari Takamaa päätettiin valita yksimielisesti vuoden 2017 kunnan kuntalaiseksi.

Lisätietoja: liikunnanohjaaja, urheilualueidenhoitaja Antti Saari, puh. (06) 2412 3207 tai 044 7699 207, sähköposti etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

§ 88 VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET

Siv.ltk § 88
31.10.2017

Kuntalain 92 §:n mukaan lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai johtosäännössä määrätty viranhaltija voivat ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Sivistyslautakunnalle on jätetty seuraavat päätökset:

Toimistonhoitaja

§ 15 Opettajan henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisen osa

§ 16 Opettajan henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisen osa

§ 17 Opettajan henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisen osa

Sivistystoimenjohtaja

§ 353 Alakoulujen kielten opettajan sijainen

§ 354 Tilapäinen työntekijä koulukeskuksen keittiöön

§ 357 Lukion ja keskikoulun uskonnon ja psykologian opettajan sijainen

§ 417 Tilapäinen työntekijä koulukeskuksen keittiöön

§ 418 Saksan ja venäjän kielen opettajan sijaisen valinta

§ 419 Kirjaston kahviautomaatin hankinta

§ 420 Eron myöntäminen sivistystoimen toimistonhoitajalle

§ 444 Keittiöapulaisen työsopimuksen jatkaminen

§ 454 Ankkuritoiminnan ohjaajan valinta

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedokseen ja päättää, että niitä ei oteta kuntalain 92 §:n nojalla sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 89 ILMOITUSASIAT

Siv.ltk § 89
31.10.2017

Sivistyslautakunnan tietoon saatetaan seuraavat asiat, joita koskevat asiakirjat ovat tutustumista varten nähtävänä kokouksessa:

1. Särkikylän koulun pelastussuunnitelman päivitys
2. Eepos-kirjastojen asiakasrekisteri
3. Eepos-kirjastojen johtoryhmän kokouksen pöytäkirja
4. Etsivän nuorisotyön elokuun raportti
5. Etsivän nuorisotyön tilastot kesältä 2017
6. Etelä-Pohjanmaan opetushenkilöstön täydennyskoulutus (Osaava) ja Osaava VII . hankkeen ohjausryhmän kokouspöytäkirja 3/2017
7. Etelä-Pohjanmaan opetushenkilöstön täydennyskoulutus (Osaava) ja Osaava VII . hankkeen ohjausryhmän kokouspöytäkirja 4/2017

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta merkitsee edellä olevat asiat tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 90 SIVISTYSTOIMEN ERÄÄNTYNEET SAATAVAT 30.9.2017 TILANTEEN MUKAAN

Siv.ltk § 90

31.10.2017 Valmistelija sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen

Sivistystoimella oli 30.9.2017 erääntyneitä saattavia yhteensä 8 259,52 ”.

	<u>30.6.2017</u>	<u>30.9.2017</u>
- Sivistystoimen laskut	5 908,81 ”	8 259,52 ”

Erääntyneiden saattavien lista on esillä kokouksessa.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta merkitsee saattavien tilanteen tiedokseen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja: sivistystoimenjohtaja Päivi Lappinen, puh. (06) 2412 3210, sähköposti: etunimi.sukunimi@evijarvi.fi

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 88, 89, 90
	Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain 89 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 78 - 87
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja Eäaika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Evijärven kunta Sivistyslautakunta Viskarinaukio 3 62500 Evijärvi paivi.lappinen@evijarvi.fi faksi: 06 7651 682 Pykälät 78 - 87 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Ks. Jäljempänä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pykälät Valitusaika päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät Valitusaika päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun
Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä jo ole aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä/HLL 21 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Jos oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauan tai saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite pykälät Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite pykälät 1)
Lisätietoja	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta voidaan periä kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.